

ԾԻՐԱԿԻ ԹԵՄՈՒՄ

Փետրվարի 26-ին, հինգշաբթի.—Տոն «Սրբոց Վարդանանց զօրավարացն մերոց՝ հազար երեսուն և վեց վկայիցն...» և «Տօն անուանակոչութեան Նորին Վեհափառութեան Ս. Ս. Վազգենի Առաջնոյ Սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց»:

Վարդանանց պատմությունը կամ Ավարայրի ճակատամարտը, արձանագրված պատմիչ Եղիշեի կողմից Ե դարում, այսօր էլ խորին ակնածանք ու ամենաջերմ գգացումներ է արթնացնում ամեն մի հավատացյալի, ամեն մի հայի սրտում:

Ավարայրը եկեղեցական տոն լինելուց բացի, համազգային ճշմարտության տոն է: Ահա այս է պատճառը, որ Ծիրակի թեմի կենտրոն Լենինականի Ս. Աստվածածին առաջնորդանիստ եկեղեցում հավաքվածները՝ թեմական և եկեղեցական խորհուրդներ, քահանայից դաս, հավատացյալ ժողովուրդ և այլ հրավիրյալներ, ում համար այս խորհուրդը արդյես թանկ է ու մասնունդն ու անձր Հայոց Հայրապետի այդպես սիրելի, եկել էին ներկա գտնվելու օրվա հանդիսությանը նվիրված հոգևոր համերգին՝ նախագահությանը ներքո Ծիրակի թեմի առաջնորդ Ս. Նարեկ եպս. Ծաքարյանի:

Ներկաներին իր խոսքն ուղղեց առաջնորդ սրբազանը՝ ներկայացնելով Վարդանանց խորհուրդը մեր ժողովրդի և Եկեղեցու կրանքում:

Տ. ՆԱՐԵԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԾԱՔԱՐՅԱՆԻ
ԽՈՍՔԸ

Այսօր եկեղեցական և համազգային մեծ տոն է՝ տարեդարձը Սրբոց Վարդանանց 1036 վկաների:

Հավաքվել ենք այստեղ՝ ուրախ և երջանիկ նշելու մասն անվանակոչության տոնը Ս. Ս. Վազգեն Ա կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց:

Այսօր երախտագիտության, բարի և վեհ գգացումների օր իսկ է, երբ մեր մոտածուները ուղղված են դեպի Ս. Էջմիածինը, ուր առաջին անգամ 451 թ. շողաց սուրբ Վարդանի, և դեպի Հայոց Հայրապետը, որը Ղևոնդյան ուխտապահ հոգևորականության օրինակով առաջնորդում է Հայոց Եկեղեցին խաղաղ ու ապահով:

Մենք, Ծիրակի թեմի առաջնորդություն և հավատացյալ ժողովուրդ, երախտապարտ ենք Հայոց Հայրապետին, Իր հոգածության և ուշադրության համար դեպի մեր համայնքը: Այդ սերն էր, որ հայրական վերաբերմունքովը Հայոց Հայրապետի եկեղեցիս օծովեց երաժշտական թանկարժեք մի գործիքով, որը երեք տարի առաջ եկավ այստեղ գեղեցկացնելու համար երգեցողությունը մեր ս. պատարագի:

Վազգեն Ա կաթողիկոսը մեր հոգևոր հայրն է՝ հովվապետ բարի և անձնոյր, մասն մեր այս շեն ու խաղաղ օրերի Հովսեփ կաթողիկոսը, հայրենի խաղաղ ու ապահով պարմաններում:

Վարդանանց պատերազմը միայն պատմություն կամ դուցազնություն չէ, այլև մերձկանօհ աղբյուրը բոլոր դարերի համար, ոգեղեն մի ուժ, հրեղեն մի պլուն մեր հայրենիքի երկնականմարում հավիտյանն փալլող: Ավարայրը մղվեց, որպեսզի հաճախ ժողովուրդն ու Եկեղեցին միշտ լույս և կրանք ունենան, առաջադիմություն՝ մեզ դեպի ապագան տանող: Այո՛, այդ մասն նրանցով չէ՛ր, որ սերնդից սերունդ Ավարայրի խորհուրդը է՛լ ավելի նվիրականա-

ցավ և շարունակվեց, մինչև հայրենական վերածննդյան այս խոստումնալից օրերը, անչափ որքան դիպուկ է, ուրեմն, բանաստեղծի մտածումը թե՛

«Դարերը կանցնին՝ բայց Վարդանը քաջ,
Բայց Վարդանը Սուրբ կերթա միշտ
առաջ...»:

Զիհներ ոգին այս եկեղեցասեր և հայրենամուկ վկաների, չէր լինի ինչպես Ս. Էջմիածինը, այդպես էլ այս հայրենին, Հայաստանը, այսօր մոխիրներից հառնած, մարմնացումը մեր դարավոր ազգային հույսերի:

Թող այսուհետև էլ Վարդանանց հերոսների ու սրբերի ոգին դառնա ուղեհիշ ու պայծառ աստղը մեր բոլոր մաքառումների, խոյանքների, հանուն Ս. Էջմիածնի և մեր վերածնած մայր հայրենիքի:

Ծնորհավորելով Վեհափառ Հայրապետի անվանակոչության տոնը, մաղթենք Նրան քաջառողջություն, երկար ու խաղաղ գահակալություն՝ արևշատ օրերով:

Հանդիսությանը բացառիկ շուք տվեց այդ առթիվ պատրաստված հոգևոր համերգը, եկեղեցու քառածայն խմբի կողմից՝ ղեկավարությամբ խմբավար Արամ Աղաբաբյանի: Հոգևոր համերգի ծրագիրը պատրաստված էր ճաշակով: Ծրագրում կային Ներսես Ծնորհալին, Կոմիտաս վարդապետը, Մակար Եկմալյանը և արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորներից՝ Բախը, Հենդելը, Շու-

բերտը և ուրիշներ: Երգերը կատարվեցին եկեղեցական ու դասական ոճին բնորոշ զսպությամբ և ոգևորությամբ:

Տոնական այդ պահին և ներկաների տրամադրության մեջ դարերի շունչն ու հոգին էին սավառնում այս նույն խնկարույր կամարների տակ: Հատկապես այն պահին գեղեցկորեն հնչեց Ն. Ծնորհալու Վարդանանց նվիրված «Արիացեալք» ստեղին, Ա. Աղաբաբյանի մշակմամբ:

«Հայրապետական մաղթանք»-ով բացվեց հոգևոր համերգը:

Ոչ միայն երգերի, այլև երգեհոնի հընչյուններից գերված բազմության ունեցած քար լուծյալ մեջ էլ կար մի անպատմելի խորհուրդ: Դա երախտիքի զգացումն էր դեպի այսօրվա Հայոց Հայրապետը, դեպի Վարդանանք, դեպի Հայց. Եկեղեցին հոգևոր օրորոցը մրանց բոլորի: Երախտագիտություն առ Աստված և առ մեր Սուրբ և Առաքելական Եկեղեցին և դեպի անձը՝ Նորին Սուրբ Օծություն Ս. Ս. Վազգեն Ա կաթողիկոսը Ամենայն Հայոց:

Վարդանանց սրբերի 1530-րդ տարեդարձը մահա առավոտյան ս. պատարագով և օրվա հորհրդին նվիրված քարոզով՝ արտասանված Ս. Նարեկ եպս. Ծաքադյանի կողմից, Հայրապետական մաղթանքից առաջ, ահա և երեկոյին այս համերգը, անհնգեղի կմնան ներկաներից ամեն մեկի սրբություն:

ԿԱՐԻՆԵ ՂԱՎԱԶՅԱՆ

